

Затверджено

В. о. ректора ДНМУ,

Проф. О. І. Герасименко

Г. Герасименко
«12 травня» 2022 р.

ПИТАННЯ ДО СПІВБЕСІДИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

2022-2023

1. Предмет, джерела та історіографія історії та культури України. Методологічні основи їх вивчення.
2. Періодизація історії та культури України.
3. Українці як етнос: походження, розселення, розвиток. Автохтонність українського народу.
4. Первісне населення України за кам'яної доби та його культура.
5. Трипільська культура.
6. Скіфо-сарматська доба в історико-культурному поступі України.
7. Давні кочові племена на теренах України та їх роль у формуванні української культури.
8. Історико-культурний розвиток давньогрецьких міст Північного Причорномор'я на теренах сучасної України.
9. Східнослов'янські племена в VI – IX ст.: розселення, заняття, культура та побут.
10. Теорії щодо заснування держави Київська Русь в історичній науці.
11. Правління династії Кисевичів в історії, легендах та переказах.
12. Започаткування династії Рюриковичів. Великий київський князь Олег та політико-економічні і культурні відносини Русі з Візантією.
13. Внутрішня і зовнішня політика та розвиток культури Русі у X ст.
14. Прийняття християнства та його значення в історико-культурному поступі Київської Русі. Володимир Великий.
15. Культурний, економічний та суспільно-політичний розвиток Київської Русі за Ярослава Мудрого та Ярославовичів.
16. Княжіння Володимира Мономаха та Мономаховичів. Загальнодержавні, політичні та моральні погляди В. Мономаха у літературному творі «Повчання дітям».
17. Феодальна роздробленість Русі: причини і наслідки. Специфіка та особливості розвитку культури Русі в умовах феодальної роздробленості.
18. Галицько-Волинське князівство: значення в історії та культурі українського народу. Роман II Мстиславович, Данило Галицький.
19. Історико-культурний та політико-економічний розвиток українських земель у Великому князівстві Литовському. Битва на Синіх Водах.
20. Зміни в культурному, соціально-економічному та політичному житті українського народу після Люблінської унії.
21. Загальні тенденції та особливості розвитку української культури XIV – XVI ст.
22. Виникнення козацтва та його роль в історичному і культурному розвитку України.

- Характерні риси козацької культури.
23. Утворення та діяльність Запорозької Січі.
 24. Створення та діяльність Острозької слов'яно-греко-латинської колегії та Львівської академії з правами університету. Костянтин (Василь) Острозький.
 25. Історія українського друкарства.
 26. Наслідки Берестейської унії для церковного життя в Україні.
 27. Козацькі повстання кінця XVI – першої половини XVII ст. та їх наслідки.
 28. Братства в Україні: виникнення, діяльність, значення.
 29. Гетьман та кошовий отаман Петро Конашевич-Сагайдачний.
 30. Києво-Могилянська академія та її роль в українській культурі. Петро Могила.
 31. Національно-визвольна боротьба українського народу під проводом Б. Хмельницького: причини, рушійні сили, хід та наслідки.
 32. Внутрішня та зовнішня політика Богдана Хмельницького. Угоди між Україною і Московією 1654 р. та їх наслідки.
 33. Політика Івана Виговського. Битва під Конотопом.
 34. Поділ Гетьманщини у другій половині XVII ст. Андрусівське перемир'я та Вічний мир.
 35. Особливості внутрішньої та зовнішньої політики Петра Дорошенка. Його роль в історії українського народу.
 36. Польсько-турецько-московські війни XVII ст. за правобережні землі України.
 37. Внутрішня і зовнішня політика Івана Мазепи та його внесок у розвиток української культури.
 38. Наслідки Північної війни та Полтавської битви для України.
 39. Життя і творчість Григорія Сковороди.
 40. Характерні риси українського бароко.
 41. Пожвавлення українського політичного життя та спроби модернізації Гетьманщини за гетьманування К. Розумовського.
 42. Зруйнування Запорозької Січі 1775 р. та її наслідки для України. Подальша доля козацтва. Кошовий отаман Петро Калнишевський.
 43. Наступ царату Петра I та Катерини II на автономію Гетьманщини та остаточна її ліквідація.
 44. Приєднання земель Правобережної України та Криму до Російської імперії та імперська політика російського самодержавства в Україні наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.
 45. Розгортання опришківського та гайдамацького рухів. Коліївщина. Олекса Довбуш, Максим Залізняк та Іван Гонга.
 46. Селянські виступи під проводом Устима Кармалюка (Кармелюка).
 47. Основоположне значення творчості І. Котляревського в історії становлення нової української літературної мови.
 48. «Руська трійця» в суспільно-політичному та національно-культурному рухах у західних українських землях.
 49. Західна Україна під владою Габсбургів: політико-економічні та національно-культурні процеси.
 50. Формування національно-визвольної течії в українському політичному та культурному русі кінця XVIII – першої половини XIX ст.
 51. Декабристський рух в Україні.
 52. Кирило-Мефодіївське братство. Микола Костомаров і Пантелеймон Куліш.
 53. Відродження національної свідомості українців Наддніпрянщини. Тарас Шевченко.

54. Україна в умовах Кримської війни 1853 – 1856 рр. Київська козаччина 1855 р.
55. Реформи в українських землях у складі Австро-Угорської імперії та модернізаційні процеси в економіці і соціальній сфері в підросійських українських землях другої половини XIX ст.
56. Діяльність «Громад» як національно-культурних осередків української інтелігенції. Володимир Антонович та Михайло Драгоманов.
57. Розвиток освіти і науки в Україні у XIX ст. Заснування та діяльність університетів у
58. Виникнення і розвиток перших політичних партій в українських землях (кінець XIX – початок XX ст.). Розгортання національно-визвольний руху в Україні другої половини XIX – початку XX ст.
59. Розвиток української літератури і поезії другої половини XIX – початку XX ст. І. Нечуй-Левицький, М. Коцюбинський, І. Франко, Л. Українка та ін.
60. Розвиток музичного мистецтва в Україні XIX – початку XX ст. Семен Гулак-Артемівський та Микола Лисенко.
61. Український живопис XIX – початку XX ст. Тарас Шевченко, Іван Сошенко, Микола Пимоненко та ін.
62. Формування українського національного театру у XIX – на початку XX ст.
63. Братство Тарасівців. Іван Липа, Микола Міхновський, Борис Грінченко.
64. Робітничий та селянський рух в Україні 1905 – 1907 рр.
65. Україна в роки Першої світової війни. Українські Січові Стрільці.
66. Посилення національно-визвольного руху в українських землях після Лютневої революції 1917 р. в Росії та наслідки для України жовтневого перевороту 1917 р. у Петрограді.
67. Утворення та діяльність Центральної Ради, значення її універсалів. Михайло Грушевський.
68. Гетьманат Павла Скоропадського: внутрішня і зовнішня політика, розвиток української науки, освіти, культури.
69. Директорія та її діяльність. Симон Петлюра і Володимир Винниченко.
70. Утворення ЗУНР. Євген Петрушевич. Дмитро Вітовський.
71. Проголошення злуки українських земель. УНР та ЗУНР.
72. Характерні риси та уроки національно-демократичної революції в Україні 1917 – 1921 рр.
73. Селянський повстанський рух в Україні 1917 – 1920-х років. Нестор Махно.
74. «Воєнний комунізм» та «нова економічна політика»: політико-економічна діяльність більшовиків в Україні та методи насадження радянської влади.
75. Політика коренізації: українізація і розвиток національних меншин.
76. Культура в Україні під час утвердження радянської влади (1919 – 1920-ті роки).
77. Утворення та діяльність Організації українських націоналістів (ОУН).
78. Політичне, економічне і національно-культурне становище західноукраїнських земель у складі Польщі та інших держав 1920 – 1930-х років.
79. Форсована індустріалізація і політика примусової колективізації. Голодомор 1932 – 1933 рр. та великий терор 1930-х років в Україні.
80. «Розстріляне відродження».
81. Українсько-угорська війна 15 березня 1939 р.: передумови, бойові дії, наслідки. Августин Волошин.
82. Україна у планах фашистської Німеччини та її сателітів.
83. Оборонні бої в Україні в ході першого етапу німецько-радянської війни 1941 – 1945

- рр.
84. Тимчасовий окупаційний режим в Україні 1941 – 1944 рр. та Рух Опору в українських землях у роки Другої світової війни, його течії. Українська повстанська армія (УПА).
 85. Визволення України від фашистських загарбників. Вклад українського народу в перемогу над фашизмом.
 86. УРСР після Другої світової війни: діяльність на міжнародній арені (ООН), участь у військово-адміністративних акціях (операція «Вісла») та відбудова економічного господарського комплексу.
 87. Голод 1946 – 1947 рр. в Україні та радянська закарпатська західноукраїнських областей і Закарпаття після Другої світової війни.
 88. Україна у другій половині ХХ ст.: політика десталінізації та дисидентський рух, наростання кризових явищ в політичному, соціально-економічному та культурному житті, перебудовчі процеси.
 89. Культура соціалістичного реалізму: феномен та особливості розвитку.
 90. Головні напрями і тенденції розвитку української літератури та поезії в УРСР. Максим Рильський, Володимир Сосюра, Андрій Головка, Олесь Біличенко (Гончар).
 91. Кіномистецтво радянської України. Олександр Довженко.
 92. Становлення і проголошення незалежності України, її зовнішня і внутрішня політика.
 93. Відродження церковно-релігійного життя в незалежній Україні.
 94. Революції в Україні кінця ХХ – початку ХХІ ст. (Революція на граніті, Помаранчева революція, Революція Гідності) – шлях до Євроінтеграційного вибору українського суспільства.
 95. Розвиток україно-російських відносин після проголошення незалежності України 1991 р. та збройне вторгнення Російської Федерації в Україну: анексія АР Крим і події на південному сході України.
 96. Україна і НАТО: історія взаємин та перспективи співпраці.
 97. Вибори Президентів України.
 98. Сучасний стан культури в Україні та українській діаспорі.

PhD

Анатолій СУСТРІТОВ